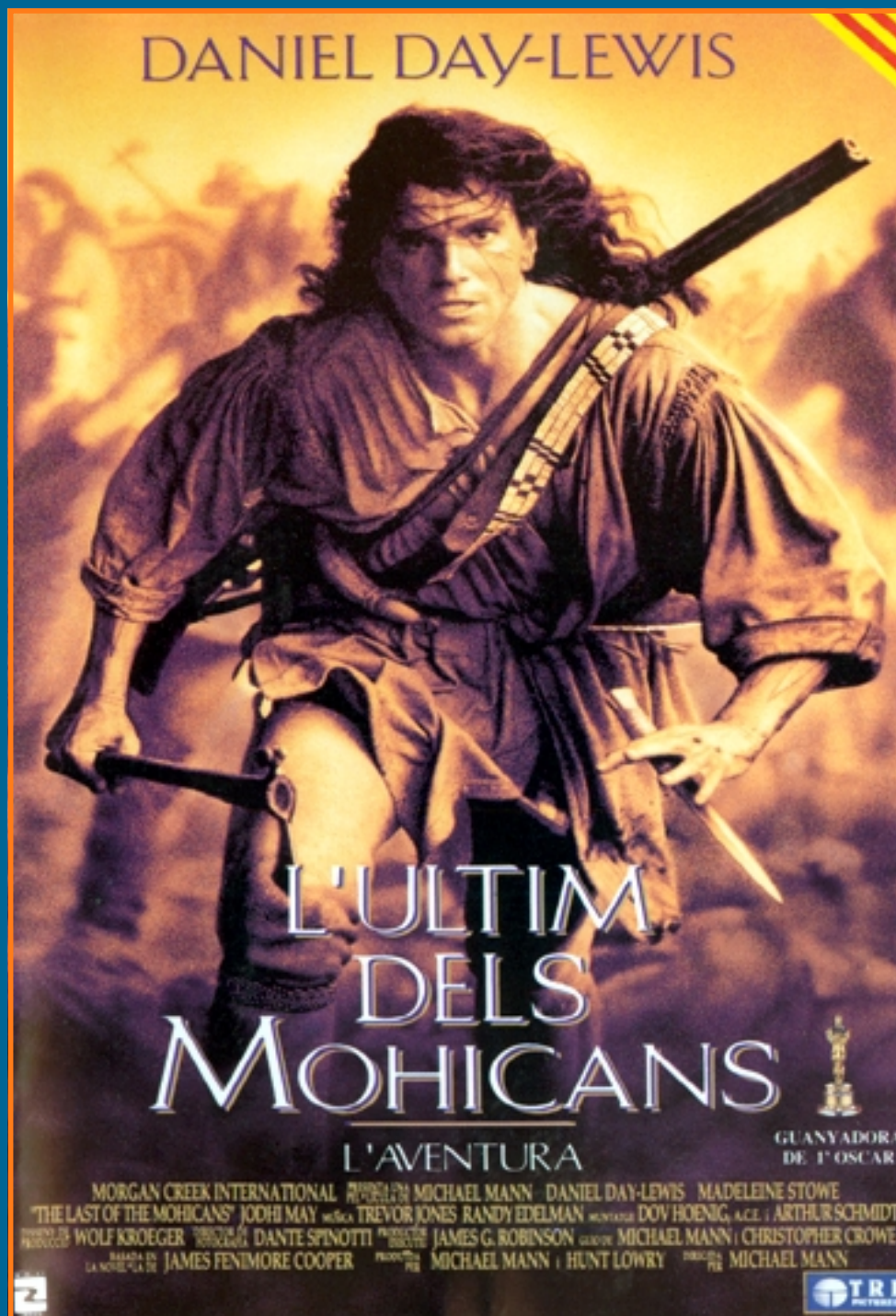

L'ÚLTIM DELS MOHICANS

Guia didàctica

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

FITXA TÈCNICA

Títol original: The Last of the Mohicans
Nacionalitat: Nord-americana
Director: Michael Mann
Intèrprets: Daniel Day-Lewis, Madeleine Stowe, Russell Means, Jodhi May
Productors: Michael Mann i Hunt Lowry

Guió: Christopher Crowe i Michael Mann, basat en la novel·la homònima de James Fenimore Cooper i el guió de Philip Dunne.
Fotografia: Dante Spinotti
Música: Trevor Jones i Randy Edelman
Durada: 120 minuts

A QUI ES POT ADREÇAR

Segon cicle d'ESO, postobligatòria, universitat, adults.

SINOPSI ARGUMENTAL

Any 1756: Estat de Nova York, frontera del llac George i el riu Hudson. Britànics i francesos, amb l'aliança de tribus índies, mantenen una guerra pel control colonial dels territoris, val a dir, per l'explotació de les seves riqueses naturals, pel comerç de les pells, etc. Enmig del conflicte, un home blanc criat pels mohicans es veu afectat pels esdeveniments i acaba ajudant un oficial britànic assetjat pels enemics, de la filla del qual s'enamora. Al llarg del film, aquest blanc-indi, acompanyat de les filles de l'oficial i del seu pare i germans mohicans, ha d'esquivar els atacs dels hurons, la tribu aliada amb els francesos.

TEMA PRINCIPAL

El tema principal de la pel·lícula planteja l'odissea dels homes i de les dones que viuen prop de l'anomenada Frontera, el territori divisor de la indies, així com el de la colonització expansionista. Situacions i escenaris romàntics on tenen lloc els conflictes entre les diferents classes de societat, com també entre la llei civil i els drets naturals.

El film planteja també com era la vida en aquelles regions salvatges, els conflictes i els enfrontaments permanents, l'estil de vida dels colonitzadors i dels nadius...

OBJECTIUS FORMATIUS

- Conèixer aspectes generals i específics sobre el colonialisme europeu a Amèrica: la guerra com a procediment principal de conquesta, l'ocupació militar com a instrument de domini, l'explotació dels recursos naturals com a objectiu prioritari...
- Conèixer les causes, desenvolupament i efectes de la guerra colonial entre francesos i britànics, amb la intervenció de tribus índies.
- Fer percebre als alumnes que els fets narrats a la novel·la i a la pel·lícula són reals encara que vistos des del punt de vista d'un europeu i no dels autòctons del moment, i que en realitat succeïren molt abans de 1756.
- Observar que la principal motivació de les guerres rau en els interessos econòmics presents en un determinat territori. Aquí, les terres i el comerç de les pells.
- Adonar-se dels enfrontaments entre grups humans i socials a tots els nivells: les diferències, no només entre els europeus provinents de regnes diversos, sinó entre els mateixos nadius americans que, en lloc d'unir-se contra els dominadors, es deixen manipular i fan la guerra entre ells.
- Estudiar les característiques de la novel·la històrica d'aventures. Els temes, personatges, acció...

CONTINGUTS QUE ES PODEN TREBALLAR

- El colonialisme europeu a Amèrica, El cas del Nord.
- La guerra colonial franco-britànica (1754/55-1763) dins del marc de la Guerra dels Set Anys (1756-1763).
- El paper dels nadius americans en la colonització i, concretament, en el conflicte. Els enfrontaments entre tribus rivals.
- Les formes de vida dels bàndols diversos.

ACTIVITATS I METODOLOGIA

---

1. Visionament i treball posterior

Després d'una breu presentació de la pel·lícula, fer-ne el visionament. Posteriorment:

- Ubicar els fets del film en el context històric, a partir de l'ús de fonts diverses i de documents històrics.
- Estudiar l'època: l'absolutisme, la presència colonial europea fora del vell continent... Descriure els principals factors que van influir en l'expansió colonial. Quins interessos amagava? Descriure també les conseqüències.
- Realitzar un esquema de treball, segons les pautes següents:

Els fets:

- Fases de l'expansió colonial europea a Nord-amèrica des del segle XVI
- Objectius de la mateixa.

El temps:

- Inici de l'expansió.
- Fases d'aquesta, incloent-hi els canvis arran de la Guerra dels Set Anys.

L'espai:

- Divisió dels territoris.
- Límits de l'expansió a mitjan segle XVIII.

Les causes:

- Polítiques econòmiques, demogràfiques, ideològiques...

Els mitjans emprats:

- Exèrcits
- La divisió i els enfrontaments entre els mateixos indígenes.

Les conseqüències:

- Polítiques, econòmiques, demogràfiques, territorials, etc.
- Reflectir en un mapa les divisions de l'est nord-americà i sota qui estava controlat.
- Cercar informació sobre la vida dels colons, dels militars i dels indis a la Frontera.
- Llegir altres llibres sobre el gènere del mateix autor o d'altres.
- Un cop obtinguda tota aquesta informació, cal analitzar-la i elaborar un text que reculli la informació dels documents analitzats.
- Obrir un debat sobre el tema i extreure'n conclusions.

2. Fitxa d'anàlisi:

Analitzar la pel·lícula en els aspectes següents:

Què passa?

Quin és el tema. Explicar l'argument.

A qui passa?

Quins són els personatges principals, quines situacions hi viuen, quin paper hi desenvolupa cadascun d'ells, quins valors hi mostren... Tant els personatges principals com els secundaris, quines característiques físiques i psíquiques tenen? Hi és present el maniqueisme (francesos i hurons ridículs i cruels respectivament versus britànics i mohicans bons)?

On passa?

En quins escenaris té lloc l'acció, quin ambient s'hi descriu, quin és el context..?

Quan passa?

En quina època històrica, com hi és tractat el temps narratiu..?

Com passa?

Com s'hi desenvolupa l'acció, quines estratègies s'utilitzen..?

3. Relacions que es poden establir

- Quins fets descrits al film es poden relacionar amb valors educatius, com ara la generositat i el valor, encarnats en el protagonista principal, o la convivència amb la natura i a la vegada supervivència en ella?
- ... amb determinades lectures, sobretot pel que fa al gènere d'aventura?
- ... amb altres esdeveniments colonials del passat o, fins i tot, amb esdeveniments actuals semblants, com la colonització de l'Amazònia o els conflictes intrerètnics en zones d'Àfrica riques en explotacions?

4. Activitats de creació i recreació

- Fer un joc de simulació sobre el control i explotació d'un territori imaginari on la classe es distribueixi diversos papers: uns són els autòctons i els altres els ocupants. Justificacions que donarien diferents protagonistes del fet (un granger, un polític del continent, un comerciant, un militar, un indígena...)

Altres westerns sobre les primeres colonitzacions

El último mohicano: versions de Maurice Tourneur i Clarence Brown (1920), George Seitz (1936) i Harald Reinl (1965), a més d'un serial de Ford Beebe i Reeves Reason, i dues adaptacions televisives.

Pocahontas: la leyenda (D.J. Suissa, 1995) sobre les primeres colonitzacions.

Paso del Noroeste (K. Vidor, 1939), també sobre la Guerra Franco-britànica.

Los inconquistables (C.B. De Mille, 1948), sobre la revolta del cap ottacona Pontiac a la vall de l'Ohio.

Daniel Boone (D. Howardf, 1936), el mític colon que s'enfrontava als indis rebels.

Corazones indomables (J. Ford, 1939), sobre la discriminació envers els no-blancs.

La Fayette (J.Drevelle, 1961), biografia de l'aristòcrata francès que participà en la revolució per la independència americana.

Tecumseh, el último guerrero (L. Elikann, 1994), líder dels shawnee que defensava la identitat del seu poble.

Internet

http://maple.lemoyne.edu/www/cwis/academic_affairs/academic_departments/sociology/ant

Visites

Museu Etnològic de Barcelona

Xavier Ripoll